

ATMINTINĖ DARBDAVIAMS

1. Darbo skelbime draudžiama¹ nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę pretendentai dėl:

lyties, kilmės, amžiaus, rasės, socialinės padėties*, lytinės orientacijos, tautybės, tikėjimo, negalios, kalbos, įsitikinimų ar pažiūrų, etninės priklausomybės, religijos, pilietybės**

Netinkamų skelbimų pavyzdžiai

Siūlomas pardavėjos darbas šokolado parduotuvėje

Priimsime vadybininkę nuo 25 iki 35 metų amžiaus

Priimsime valytoją, privalomas reikalavimas-puikus lietuvių k. mokėjimas

Siūlomas darbas advokato padėjėjui, baigusiam teisės studijas Vilniaus universitete

Rekomenduotinių skelbimų pavyzdžiai

Siūlomas pardavėjo (-os) darbas šokolado parduotuvėje

Priimsime vadybininką (-ę)

Priimsime valytoją

Siūlomas darbas advokato padėjėjui (-ai), baigusiam teisės studijas

2. Darbo skelbime draudžiama reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeimines padėtį, amžių, privatų gyvenimą ar šeimos planus².

Netinkamų skelbimų pavyzdžiai

Siūlomas darbas programuotojui, neturinčiam šeimyninių įsipareigojimų

Priimsime pardavimų vadovą, neplanuojantį artimiausius 5 metus šeimos pagausėjimo

Rekomenduotinių skelbimų pavyzdžiai

Siūlomas darbas programuotojui (-ai)

Priimsime pardavimų vadovą (-ę)

3. Profesijų ir pareigų pavadinimai

Pareigų, profesijų ir panašūs pavadinimai apibendrintai reiškiami vyriškos giminės daiktavardžiais³. Skelbimuose pareigybės taip pat gali būti nurodytos abiejų giminių daiktavardžiais.

Netinkamų skelbimų pavyzdžiai

Siūlomas darbas administratoriui

Priimsime buhalterę

Rekomenduotinių skelbimų pavyzdžiai

Siūlomas darbas administratoriui (-ei)

Priimsime buhalterį (-ę)

Už šių reikalavimų pažeidimą skiriama bauda

nuo 40 iki 560 Eur, už pakartotinį pažeidimą bauda nuo 560 iki 1200 Eur⁴.

Pastebėjus diskriminuojančio pobūdžio darbo skelbimą reikia apie tai pranešti tiesiogiai **Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai: www.lygybe.lt** arba **VšĮ Europos žmogaus teisių fondui: www.efhr.eu**, kuris parengs skundą Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai.

Diskriminacija draudžiama ne tik darbo skelbimuose, tačiau ir **pokalbio dėl darbo metu** negalima reikalauti informacijos apie šeimines padėtį, amžių, privatų gyvenimą ar šeimos planus.

Darbdavys privalo užtikrinti, kad siekiantis įsidarbinti asmuo arba darbuotojas nepatirtų priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo.

Priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

Seksualinis priekabiavimas – nepageidaujamas užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, pvz. geidulingi žvilgsniai; švilpčiojimas pamačius moterį; partnerio seksualinių ypatybių aptarinėjimas; moterų kūno aptarinėjimas; tariamai atsitiktiniai prisilietimai prie įvairių kūno dalių ir t.t.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas Teismas nustatė, diskriminacijos draudimas taikytinas ir **viešiams pasisakymams**. Tais atvejais kai darbdavys viešai pareiškė neįdarbinsiąs tam tikros etninės kilmės ar rasės darbuotoją, o tai akivaizdžiai gali sulaukyti kai kuriuos kandidatus nuo savo kandidatūros pateikimo ir todėl sudaryti jiems kliūčių patekti į darbo rinką, yra tiesioginė diskriminacija įdarbinimo metu.

Įgyvendindamas lygias galimybes **darbdavys**, neatsižvelgdamas į lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, **privalo**:

- 1) priimdamas į darbą taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas;
- 2) sudaryti vienodas darbo galimybes kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties, taip pat teikti vienodas lengvatas;
- 3) naudoti vienodus darbo ir valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo kriterijus;
- 4) naudoti vienodus atleidimo iš darbo kriterijus;
- 5) už tokį patį ar vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį;
- 6) užtikrinti, kad darbuotojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti;
- 7) užtikrinti, kad siekiantis įsidarbinti asmuo, darbuotojas nepatirtų seksualinio priekabiavimo;
- 8) imtis priemonių, kad darbuotojas, pateikęs skundą dėl diskriminacijos ar dalyvaujantys byloje dėl diskriminacijos, jų atstovas ar asmuo, liudijantys ir teikiantys paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių;
- 9) imtis tinkamų priemonių, kad neigaliesiems būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamą patalpų pritaikymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos darbdavio pareigos.

VŠĮ EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ FONDAS

J. Dobkevičiaus g. 6, Vilnius LT-02189

tel. **+(370) 691 50 822**

e-mail: **efhr@efhr.eu**

internetcalls: **EFHR**

skype: **EFHR-LT**

www.efhr.eu

¹Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 11 str., Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymas 16 str.

²Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str.

³1999 m. lapkričio 4 d. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimas Nr. 5 (74)

⁴Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 81 str.

* Socialinė padėtis – fizinio asmens įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų institucijose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens finansine (ekonomine) padėtimi susiję veiksniai.

** Pilietybė – Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių ir jų šeimos narių pilietybė.